

Schriftelijke vragen

Jaar

2015

Volgnummer

73

Datum indiening

23 maart

Onderwerp

Schriftelijke vragen van het raadslid de heer Groen (GroenLinks) inzake steenkooloverslag in de Amsterdamse haven en genoegdoening voor slachtoffers van mensenrechtenschendingen in Colombia

Aan het college van burgemeester en wethouders

Inleiding.

Op 23 maart jl. bericht(te) mensenrechtenorganisatie PAX dat in de Amsterdamse haven kolen worden overgeslagen die afkomstig zijn uit Colombia en onder andere van de internationale mijnbouwbedrijven Drummond en Prodeco.

In het rapport van PAX 'The Dark side of Coal' verklaren daders en getuigen dat deze bedrijven hebben samengewerkt met paramilitaire organisaties. Deze paramilitairen hebben tussen 1996 en 2006 in de mijnregio meer dan 3100 mensen vermoord en 59.000 mensen van hun land verdreven. Drummond en Prodeco profiteren nog steeds van deze mensenrechtenschendingen, onder meer doordat ze exploiteren op of naast geroofd land. Slachtoffers die opkomen voor hun rechten worden nog bedreigd en hebben tot op de dag van vandaag geen erkenning gekregen of compensatie ontvangen.

In Nederland is in oktober 2014 een zogenaamd 'Steenkolenconvenant' afgesloten tussen energiebedrijven en overheden. Daarin zet de minister Ploumen een belangrijke stap op het gebied van genoegdoening voor de slachtoffers van paramilitair geweld. Zij erkent dat het hier gaat om één van de belangrijkste risico's in de kolenketen en belooft zich in te gaan zetten voor het opstarten van een dialoog tussen slachtoffers en mijnbouw bedrijven. Tijdens de *steenkolenmissie* naar Colombia van 24-26 november jl. hebben vijf Nederlandse energiebedrijven mijnbouwbedrijf Drummond opgeroepen zich in te zetten voor verzoening met de slachtoffers van grove mensenrechtenschendingen. Ondanks deze belangrijke eerste stap van de energiebedrijven is er geen enkele aanwijzing dat Drummond of Prodeco ook maar enige stap in die richting zetten.

Relevant voor Amsterdam is dat, terwijl de kolen voor hun energiecentrales voor een groot deel worden ingevoerd via de Amsterdamse haven, Duitse energiebedrijven niet betrokken zijn bij het steenkolenconvenant. Ook de twee kolenterminals in de Amsterdamse haven zijn geen partij bij het steenkolenconvenant. Zowel de Duitse energiebedrijven als de kolenterminals laten niet zien op welke wijze zij de risico's in hun aanvoerketen aanpakken, terwijl zij wel die verantwoordelijkheid hebben. Zo schrijven de OESO-richtlijnen onder meer voor dat er niet ingekocht mag worden bij bedrijven die profiteren van mensenrechtenschendingen, met name in conflict omstandigheden.

Concluderend: bedrijven in de Amsterdamse haven slaan steenkolen over uit conflictgebieden in Colombia, van bedrijven die profiteren van mensenrechtenschendingen.

Gezien het vorenstaande heeft ondergetekende de eer, namens de fractie van GroenLinks, op grond van artikel 45 van het Reglement van orde voor de raad van Amsterdam, de volgende schriftelijke vragen te stellen:

1. Kan het college uitsluiten dat in de Amsterdamse Haven steenkolen worden overgeslagen die uit de mijnen van Drummond en Prodeco afkomstig zijn?
2. Zo niet, kan het college een overzicht geven van de herkomst van de kolen die in de Amsterdamse haven worden overgeslagen?
3. Zo niet, is de het college het met de fractie van GroenLinks eens dat er transparantie zou moeten bestaan over de herkomst van de kolen die in de haven worden overgeslagen?
4. Is het college het met de fractie van GroenLinks eens dat het onwenselijk is dat in de Amsterdamse haven steenkolen worden overgeslagen van mijnbouwbedrijven waarvan daders en getuigen hebben verklaard dat zij betrokken zijn geweest bij grove mensenrechtenschendingen, en zich nu niet inspinnen voor herstelacties, erkenning, compensatie en een verzoeningsproces?
5. Is het college het met de fractie van GroenLinks eens dat de gemeente Amsterdam, Haven Amsterdam BV en de bedrijven die kolenterminals in de Amsterdamse haven hebben een eigen verantwoordelijkheid hebben om te voorkomen dat in de Amsterdamse haven steenkolen worden overgeslagen van mijnbouwbedrijven waarvan daders en getuigen hebben verklaard dat zij betrokken zijn geweest bij grove mensenrechtenschendingen, en zich nu niet inspinnen voor herstelacties, erkenning, compensatie en een verzoeningsproces?
6. Is het college – in haar hoedanigheid als enig aandeelhouder van de HA NV – bereid het gesprek aan te gaan met de directie van Haven Amsterdam NV en met de directie van de beide kolenterminals – OBA en Rietlanden – en met hen bindende en concrete afspraken te maken om:
 - aantoonbare druk op Drummond en Glencore/Prodeco uit te oefenen om een dialoog te starten met de slachtoffers van het geweld in het mijnbouw gebied gericht op erkenning en verzoening?
 - een publiek signaal af te geven over het belang van een proces gericht op genoegdoening en verzoening en de betrokkenheid van mijnbouwbedrijven daarbij?
7. Is het college bereid te onderzoeken welke andere stappen de gemeente kan zetten om zo snel mogelijk te garanderen dat er geen bloedkolen in de haven worden overgeslagen, en dat de bedrijven die profiteren van mensenrechtenschendingen in het verleden overgaan tot compensatie, dialoog en verzoening?
8. Is het college bereid, als vorenstaande stappen niet de gewenste resultaten opleveren, over te gaan op meer dwingende maatregelen die de gemeente als aandeelhouder heeft? Kan het college aangeven welke middelen daartoe geëigend zijn?

Het lid van de gemeenteraad,
R.J. Groen